

Let izhaja vsaki dan. Naročnina: za 1 mesec L 8.—, za 3 mesece L 22.—, pol leta L 75.—, v izposojilništvu mesečno L 6.50 več. — Posamezni listi: — Oglasnina za 1 mm prostora v širini 1 kolone (5b) — vsake in obrtne oglase L 1.—, za osmerice, zahvale, poslane, va. 1.50, oglase denarnih zavodov L 2.— Oglas na prvi strani L 2.—

Elektrifikacijski načrti ob Hublju

Nista še dobro v tiru goriški in kraški vočvod in komaj so plošne na podlagi seznama javnih vod za goriško pokrajino prošnje za priznanje starih vodnih pravic v interesu dotičnih upravičencev, že sta dozorela dva velika načrta za popolno izbrabo hubeljske vode. Hubelj bo izpit, njegova sedanja struga v gorenjem in srednjem teku popolnoma izpraznjena in sedanja romantično slapovje, ki daje pokrajini čar posebnosti, bo izginilo in živelo le v ljudskem spominu. Za podelitev velike vodne koncesije se potegujeta hkratu dve tvrditvi v svrhu, da zgradite ob Hublju veliko električno centralo inženir Angelo Cester iz Benetk in družba S. A. C. E. I. O. (Società Anonima Costruzioni Elettriche Italia Orientale — Delniska družba za električne zgradbe v vzhodni Italiji) kot konkurenčni tvrditvi. Dne 19. t. m. se je vršil že drugi komisij-ski ogled.

Načrta sta si v svojem bistvu podobna in do neke meje vrednata enakega upoštevanja. Oba hočeta izrabiti vodno silo Hublja od izvira pa skoraj do Ajdovščine v dolgosti dobrih dveh kilometrov, ki pa že predstavlja ves gorenji in srednji tok Hublja z mogočnim vodnim padcem, in izločiti in absorbirati vsa tam obstoječa podjetja in vodne naprave. Med njima pa je velika razlika v tem, da se Cesterjevo centralo vodni tok ne bi mnogo oddaljal od sedanjega struge in bi udeležitev njegovega načrta odgovarjala nekako pet- do šestkratnemu povečanju naše elektrarne, medtem ko namerava SACEIO najeti Hubelj od izvira in ga odvesti po šturski strani in sicer po tamošnjem gričevju pod Staro Babo, zgradivši obenem 305 m³ obsegačjo vodni rezervoar. Naj sledi tu glavni podatki, na podlagi katerih lahko vzporedimo oba elektrifikacijska načrta:

	Cester	SACEIO
Vodni padec v metrih	110	114.20
Izrabljeni vodni padec	108.28	112.50
Največja množina vode v sekundnih litrih	1500	1900
Srednja množina vode v sekundnih litrih	1080	1218
Povprečno število nominalnih konj. sil	1565	1848
Največja potenca v kilovatih	1080	1800

Iz prikazanja obeh načrtov proizhaja približna enakost izrabljenega vodnega padca s precejšnjo razliko drugih momentov; tako presega največja vodna množina načrta SACEIO Cesterjev načrt za 27%, povprečno število konjskih sil za 28% itd. Načrt SACEIO podpira razni močni faktorji in govori mnogo šans za to, da bo udeležen. Pa tudi konkurenčni načrt ima mnogo prednosti; krajši je in cenejši, da se še povečati in izpopolniti in bi ga mi radi videli uresničeno tudi zato, ker bi se po njem razstalo manj rodovitnega sveta.

Kdo je SACEIO in kakšen je njen gospodarski pomen za naš kraj?

SACEIO je velika nacionalna družba za zgradbo električnih central v vzhodni Italiji, to je v vseh treh Benečijah, z velikopoteznimi načrti, in za njo stojijo močni gospodarski in politični čimbelji. Sklenila je že celo vrsto dogovorov z deželinimi in mestnimi upravami ter velikimi industrijskimi podjetji ter raznimi električnimi družbami ter predložila že cel kup načrtov, ki čakajo svoje udeležitve. Našega elektrifikacijskega načrta ne moremo torej presojati samega zase, ampak le kot člen v dolgi verigi njenih projektiranih naprav v soški in vipavski dolini in drugod, v zvezi z dogovori z goriškimi in postojnskim mestom, tržaško prednjo Brunner in železniško upravo. Njen smoter je na velikopotezen način pridobiti nekaj dejanskega monopola v teh krajih za pridobivanje električne energije, ki jo bo potem od-

dajala občinam in industrijskim podjetjem. Oba načrta hudo zadevata tukajšnje interese naše domače industrije, ki je zavzela napram njima v vodno-pravnem postopanju odločno odločanje, če stališče. Toda načrta uveljavljata zase pravico občne koristnosti po čl. 25 vodnega zakona in če temu ali onemu načrtu ministrstvo za javna dela to pravico prizna, se dotične domače industrije glede vode razlastijo v smislu čl. 19. vodnega zakona oziroma čl. 37. vodnega pravilnika. Prizadele industrije deloma ugovarjajo zasebni značaj hubeljske vode, žalostno ob izviru, kar bi imelo za posledico polno odškodnino.

Hubeljski problem je z vodno-pravnega stališča sploh zelo zanimiv in obsega celo vrsto vodno-pravnih vprašanj, ki postajajo še bolj zamotana vsled dejstva, da so hkratu višje trije projekti in večje število prošenj za priznanje starih vodnih pravic. Kar je v enem postopanju zahtevke, je v drugem ugovor in kar je tam vodna pravica, je tu vodna odškodnina, in ob takem stanju stvari je naravno, da se podaja največ izjav pegejov in v podrejeni vrsti. Ministrstvo za javna dela, kateremu bodo predložene hkratu vse prošnje, bo reševalo hkratu in enotno ves hubeljski vodno-tehnični problem. Ker sta pa goriški in kraški vodovod že zagotovljeni vodni napravi in bo še sama razlastitev sedaj obstoječih industrij stala približno polovico vseh stroškov, kako ve, če je ob takem stanju stvari elektrifikacija Hublja še uместna in izvedljiva stvar in če oba načrta končno ne padeta — v Hubelj?

Načelnstvo občin Ajdovščine, Šturij in Ustja je po g. podelitvi cav. Bertettiju zavzelo stališče v smislu, ne samo da ne ugovarja zaprosenima koncesijama, ampak da bo prošnja družbe SACEIO na vse načine podpiralo, vendar, da izvršitev njenega načrta, pomeni veliko korist teh občin, toda pod pogojem, da bo koncesionarna družba, priznavajoč potrebo in korist teh občin, zagotovila Ajdovščini in Šturjem neglede na sedanje pogodbe in dogovore, preskrbo s pitno vodo in električno energijo na enak način, kakor je za to poskrbljeno sedaj.

Zanimivo je, da se je proti odvajanju Hublja iz njegove sedanje struge uprli tudi vladni zastopnik lepih umetnosti in varstva umetnostnih spomenikov; ker bi s tem izginilo mnogo krajne lepote. Elektrifikacija pa zadene še več drugih javnih in zasebnih interesov, ki jih akti ne bodo omenjali in ki bodo predstavljali ceno Ajdovščine in Šturij za njuno bodočo industrializacijo. To sta predvsem poljedelski in zdravstveni interes. V bližnjih letih bo razlaščenih mnogo posestnikov neke za zgradbo električne centralne in novih industrijskih podjetij, ampak tudi za novo cesto in za nova javna poslopja. Merjena je že cesta, ki bo tekla ob strani Ajdovščine in v načrtu je tudi zgradba gorske železnice Ajdovščina-državna meja preko Hrušice. Da bo ob povečani industriji trpelo v našem kraju narodno zdravje, je gotova stvar, saj že zdaj straši zdravnik visok odstotek bolnih na pljučih. Vzporedno z odvetjem hubeljske vode bo treba pač misliti na potrebne zdravstvene naprave in med temi bi bilo že zdaj nujno potrebno javno kopališče, ki ga Ajdovščina še nima.

Nahajamo se pred novimi razmerami, na nas je, da se jim bomo znali prav prilagoditi in da naša bilanca ne bo izkazovala zopet samih izgub.

Jos. Juroc.

— **Komunisti Semarda**, katerega so francoski monarhisti spravili iz zapora obenem z Daudetom, je policija spet aretirala. Daudet se baje nahaja v Belgiji.

— **Še dva hišna posestnika**, ki se nista hotela ravnati po zakonu o najemninah, je turinška prefektorna komisija poslala v konfinacijo.

— **92 atentatov** je bilo izvršenih proti članom ruske komunistične stranke v zadnjih dveh mesecih.

Akcijški odbor korporacij

Prvi sestanek

RIM, 23. (Izv.) V ministrstvu za korporacije se je danes vršil predhodni sestanek višjih uradnikov posameznih ministrstev, ki so člani Akcijskega odbora korporacij za nadzorovanje cen, produkcijskih stroškov in plač. Po daljšem posvetovanju so se funkcionarji podali k državnemu podtajniku ministrstva za korporacije on. Bottai in mu poročali o zaključkih sestanka. On Bottai jim je obrazložil smernice, po katerih bo moral Akcijski odbor delovati.

Razsodba posebnega tribunala

v procesu proti komunistem iz Imole

RIM, 23. (Izv.) Danes predpolno se je pred posebnim tribunalom za obrambo države nadaljevala razprava proti 19 komunistom iz Imole, ki so obdolženi, da so snovali zaroto proti državnim oblastem in da so hoteli nasilnim potem izpremeniti ustavo.

Na predpolski razpravi je govoril državni pravdnik, ki je dokazoval krivdo vseh obtožencev ter je zahteval stroge kazni.

Popolno se je vršila zadnja razprava. Govorili so zagovorniki posameznih obtožencev. Ob 21. se je sodni dvor po posvetovanju povrnil v sodno dvorano, nakar je gen. Freri, ki je predsedoval razpravam, prečital razsodbo, glasom katere se obsodijo: Avgust Capadio na 16 let in 9 mesecev ječe ter na 3000 lir globe; Ivo Pazzaglia na 12 let in 9 mesecev ječe ter 3000 lir globe; Dominik Costa 10 let, 9 mesecev in 3000 lir; Alojz Siboni 10 let, 9 mesecev in 3000 lir; Ezio Zannelli 10 let, 7 mesecev in 15 dni ječe ter 3500 lir globe; Demetrij Mazzini 9 let, 9 mesecev in 3000 lir; Julij Lanzoni 8 let, 9 mesecev in 3000 lir; Amedej Tabanelli 6 let, 9 mesecev in 3000 lir; Peter Villa in Jakob Martelli vsak po 5 let in 9 mesecev ječe ter 3000 lir globe; Andrej Gaddoni, Anton Soldati in Ivan Morara vsak po 5 let in 3 mesece ter 3000 lir globe; Deminik Vespignani, Armando Panari, Josip Bellosi, Henrik Rucanti, Robert Gherardi in Alojz Ronchi vsak po 4 leta in 9 mesecev ječe ter 3000 lir globe. Poleg tega so dobili po tri leta posebnega policijskega nadzorstva naslednji obtoženci: Capadio, Costa, Siboni, Zannelli, Mazzini, Tabanelli, Gaddoni, Soldati, Villa, Martelli in Morara.

Predsednik Freri je obravnavo zaključil ob 21.10.

Priprave za prihodnjo sejo ministrskega sveta

RIM, 23. (Izv.) Posamezna ministrstva so že pripravila vse predloge za razne zakonske načrte, ki bodo predloženi na prihodnji seji ministrskega sveta. Mnogo važnih predlogov je izdelalo ministrstvo za narodno gospodarstvo. Ministrski svet se bo na svojem (prihodnjem) zasedanju bavil predvsem z gospodarskimi vprašanji.

Priprave za sejo vodstva fašistovske stranke

RIM, 23. (Izv.) Generalni tajnik fašistovske stranke on. Turati je danes sklical na sestanek vse podtajnike, ki se nahajajo v Rimu. Posvetovali so se o raznih vprašanjih, o katerih bo razpravljalo vodstvo fašistovske stranke na svoji prihodnji seji, ki se bo vršila v ponedeljek.

Železniški tarif

RIM, 23. (Izv.) Državni izvozni zavod je poslal generalni direktorji državnih železnic spomenico, v kateri opozarja, da bi znižanje železniških tarifov zelo povoljno vplivalo na razmah prometa z inozemstvom. Izvozni zavod je v svoji spomenici navedel tudi razne predloge.

Byrdovo letalo za polet na južni tečaj

AMSTERDAM, 23. (Izv.) Tukajšnja tovarna letal «Fokker» izdeluje velik trimotornik, ki bo služil letalcu Byrdu za ekspedicijo na južni tečaj.

— V Parizu je bilo aretiranih osem oseb, ki so dobivale podporo od komunistične «Rdeče pomoči» iz Marseillea.

Novi romunski kralj

počel prisego

BUKAREŠT, 23. Sinoči je prisegel v Bukarešt jugoslovanski kralj. Tekom tedna bodo prispele še druge osebnosti in sorodniki pokojnega romunskega kralja. Princ Karol je brzojavno prošil svojo sestro jugoslovensko kraljico Marijo, naj položi na očetov mrtvaški oler v njegovem imenu sopek belih cvetic, češ naj bo v dokaz, da je svojega očeta vedno ljubil in spoštoval.

Ob velikem številu navzočih senatorjev in poslancev neglede na njihovo strankarsko pripadnost, članov dvora in vlade se je vršila zaprisega šestletnega romunskega kralja Mihajla I. Predsednik zbornice je vzkliknil: «Vaše Veličanstvo, kralj Mihajlo!» Gromenja topov in vzklikanja v dverani se je mladi belo oblečeni Mihajlo ustrašil. Pa se je končno pomiril.

Sledila je zaprisega regentskega triumvirata, ki jo je izustil po narekovanju predsednika senata. In nato je mati princezinja Helena povedla mladega kralja pred oltar, kjer je poljubil zlati križ. V kapelici v parlamentu je patriarh daroval maše zadušnico in je bila s tem svečanost zaključena.

Izjava princa Karola

PARIZ, 23. Zastopniku «Matina» je princ Karol izjavil, da ne namerava storiti hebenega koraka, ki bi utegnil razburiti duhove in še posebej ne ob času, ko se imajo izvršiti pogrebne svečanosti.

Tudi drugi listi potrjujejo, da se princ Karol ne bo udeležil pogreba svojega očeta.

Kako se bo vršil pogreb kralja Ferdinanda

BUKAREŠT, 23. Svečan pokop kralja Ferdinanda se bo vršil v nedeljo. Ob 8. uri zjutraj se bo vršila v kapeli dvorca Cotroceni blagoslovitev, ki ji bodo prisostvovali člani kraljevske rodbine, regentskega sveta, vlade, senata, parlamenta, diplomatskega zbora in inozemske deputacije. Ob 9. uri bo oddanih 100 topovskih strelcev in bodo zapeli zvonovi vseh bukreških cerkva. Krsta s pokojnim kraljem bo na topovski lafeti prepeljana na postajo, odkoder bo odpotoval vlak ob 11. uri proti Curtea de Arges. In ob 16. uri bo položeno truplo v kraljevo grobnico v cerkvi. V tistem trenutku bo oddanih od vseh vojskih garnizij in vseh vojni ladij v Rumuniji spet 100 topovskih strelcev. Zvonovi vse Rumunije bodo naredu oznanili pokop njegovega kralja. Romunska vojska bo skozi šest tednov obžalovala smrt svojega najvišjega poveljnika.

Angloški delegati

se povrnuje v terek v Ženevo
LONDON, 23. Na včerajšnji izredni dolgi seji ministrskega sveta se podali angleški delegati pri konferenci za omejitev pomorskega oboževanja v Ženevi svoja poročila, ki jih je vlada odobrila. Vlada se ponovno sestane v ponedeljek in bo seji predsedoval Chamberlain, ker odputuje Baldwin že danes proti Kanadi.

Delegati odputujejo v Ženevo v terek z namenom, da dosežejo kompromis z Združenimi državami. Kot se zatrjuje, jim je vlada naročila, naj skušajo doseči, da se zniža celotna tonelaža križark pri vseh treh državah, toda naj se pri tem upošteva, da se križarke raznih tipov rabijo tudi za obrambo obale in prometnih pomorskih zvez.

«Times» je pa mnenja, da bi tudi neuspeh pri tem angleškem koraku ne pomenil ničesar katastrofalnega, ker se tako Anglija kot Amerika zavedata, da more njuno medsebojno tekmovalno v pomorskem oboževanju dovesti do vojne. Tega nočejo ne Združene države ne Britanski imperij.

Hud potres

LENINGRAD, 23. (Izv.) Seizmografski aparati tukajšnjega potresnega observatorija so zaznamovali v petek ob 4. zjutraj silno močne potresne sunke v severovzhodni smeri.

Zaplemba avstrijskih listov

Nemški poslanec Pick izgnan iz Avstrije

DUNAJ, 23. Državno pravdnštvo je odredilo, da se zaplenijo listi «Abend», «Rote Fahne» in «Volkskampf», ker so ščuvali proti židom, napadali dunajskega policijskega ravnatelja Schoberja in približili nagrobni govor, ki ga je imel v sredo komunist Koplenik.

Nemški komunistični poslanec Pick, ki je prišel v Avstrijo brez potnega lista, je bil obsojen na denarno globo in za vselej izgnan iz Avstrije.

Rezultati volitev na Finskem

STOCKHOLM, 22. Rezultati poslednjih volitev na Finskem so bili objavljeni v tukajšnjih listih. Vlada koalicijska, ki jo sestavljajo socialisti, švedski nacionalisti in komunisti je dobila od 200 mandatov 101. Izmed opozicijskih strank so največ mandatov dobili konservativci, progresisti in agrarci. Vlada, ki ji predseduje Tanner, je sicer zmagala, toda s šibko večino.

Včerajšnja nevihta je pretrgala telefonske zveze z Jugoslavijo. Radi tega nismo dobili običajnih izvirnih poročil iz Beograda.

— Pomorski manevri ruske baltske vojne mornarice so se pričeli v Finskem zalivu.

Tedenski pregled

Akcija za izboljšanje gospodarskega položaja je še zmerom na dnevnem redu. Na pobudo načelnika vlade on. Musolinija je bil ustanovljen akcijski odbor korporacij za nadzorovanje cen, produkcijskih stroškov in plač. Odbor je že pričel delovati; skrbel bo za enotno postopanje v glavnih gospodarskih vprašanjih, ki zanimajo vso državo. Poslovati bodo začeli posredovalni uradi za delo, kakor jih predvideva «Listina dela». Pripravlja se revizija poštinih in železniških tarifov, ki se bodo znižali, da se promet poveča, kar bo gotovo tudi pripomoglo k izboljšanju gospodarskega položaja.

Smrt romunskega kralja

V sredo je prispela iz Bukarešte vest, da je v Sinaji umrl Ferdinand I., kralj Romunske. Ze dolgo je bolehal in zdravnik, ki so bili že začetkom tega leta izgubili skoro sleherni upanje, da bi okrevail. V zadnjih mesecih se je bilo zdravstveno stanje kralja Ferdinanda nekoliko izboljšalo, sedaj pa ga je bolezen spet priklenila v postelji in ga ni več izpustila. 20. t. m. ob 2.15 ponoči je kralj izdihnil.

Ferdinand I. se je rodil l. 1865 v Sigmaringenu kot drugi sin kneza Leopolda Hohenzollerna. Ko se je rodil, se gotovo nikomur ni zdelo, da bo Ferdinand sedel kdaj na prestolu, kajti z nemško cesarsko rodbino Hohenzollerncev je bil samo v sorodu in tudi s Karlom Hohenzollernskim, ki je l. 1866. postal vladar Romunske, ni bil v preveč ozkem sorodstvu. Zgodilo pa se je, da Karol romunski in njegova soproga Karmen Sylva nista imela potomcev; prestolonaslednik bi bil moral raditega postati Ferdinandov oče Leopold, ki pa prestolonasledstva ni hotel sprejeti. Ker se je po očetovem zgledu odločal tudi njegov prvi sin Vilhelm kraljevski časti, je l. 1886 postal Ferdinand. prestolonaslednik Romunske. Pod vodstvom svojega strica Karola I. se je pripravil, da zasede prestol. Leta 1893. se je poročil z Marijo Edimburško, nečakinjo angleškega kralja Edwarda VII. in ruskega carja Aleksandra III. Ob zaključku druge balkanske vojne je bil Ferdinand general konjenice in glavni inšpektor romunske vojske. Tedaj je Romunska napadla Bolgarsko in ji brez krvoprelitja odvzela Dobružo. Romunsko ekspanzivistično politiko na Balkanu sta takrat podpirali Avstrija in Nemčija. Karol I. je bil popolnoma pod vplivom osrednjih vlasti in Romunska je bila tedaj navezana na trozvezo s posebnimi pogodbami. Sploh je Vilhelm II. zmerom z gotovostjo računal na svojega sorodnika, ki je sedel na romunskem prestolu, in bil je prepričan, da se

Pijte Kakao de Jong's

BERLITZ-SCHOOL

Trst, Via Fabio Filzi 23 - telef. 44-82
Pouk in prevodi v vseh jezikih, 605

Slovenske žene!

Pri nakupu perila in manufakturnega blaga dajate prednost velikim skladiščem v Trstu, Via Genova šte. 21 (prej Campanile)
MARIA ACCERBONI
kjer se služijo slovenske odjemalke že toliko let. Bogati dohodi perila, platna za ruhe, perila za gostilne in hotele. Svila (sezijska novost) po L. 5.50, Brisače, nogavice in druge manufakturne potrebščine. (97) Govoril se slovensko.

bo Romunska v odločilnem trenutku postavila na stran osrednjih vlasti.

Zgodilo pa se je drugače. Kralj Karol I. je ob pričetku svetovne vojne umrl in na njegovo mesto je prišel Ferdinand prvi. Avstrija tedaj ni hotela upoštevati aspiracij Romunske, ki je zahtevala zase Sedmograško. Ferdinand, ki je bil že v začetku pokazal, da mu leži pred vsem pri srcu romunski narod, je takrat pravilno izračunal, da je prišel ugodni trenutek za udeležitev stoletnih sanj Romunov. Ko je videl, da je tudi Italija nastopila proti imperializmu osrednjih vlasti, se je odločil. Prestal je v sebi — kakor se je sam izrazil — «boj med vestjo in srcem» (srce ga je vlekel na stran Hohenzollerncev) in je meseca avgusta 1916 napovedal Avstriji vojno. Romunski vojski sreča ni bila mila. Avstrijske, nemške in bolgarske čete so jo porazile, pregnale iz severne Romunske in Dobruže v Moldavsko in tudi Bukarešt sam je padel v roke sovražnika. Ferdinand, vrhovni poveljnik vojske, ni obupal, čeprav je moral sprejeti mirovne pogoje, ki so mu jih centralne vlasti diktirale januarja 1918 v Bukarešti. Ko je končno zmago izvojevala antanta, je bila Romunija obilno poplačana za vse trpljenje, ki ga je prestala v vojni. Tudi revolucija na Ruskem ji je bila v prid. Romunska je dobila Besarabijo, Sedmograško, Bukovino in vso Dobružo — postala je «Velika Romunija».

Ferdinand I. je udeležil stoletne sanje Romunov. Svojim naslednikom je zapustil — kakor se je izrazil neki vpliven angleški list — «veliko dedščino, ki bo od njih zahtevala mnogo žrtve in uvidenosti», če jo bodo hoteli ohraniti. Rusija se namreč še ni odpovedala Besarabiji, Madžari računajo, kako bi dobili spet v svoje roke Sedmograško in Bolgarska tudi se ni pozabila Dobruže.

Ferdinandov I. niso priznale družinske skrbi. Njegov najstarejši sin Karol se je moral radi družinskih zadev (in med-tudi radi romunskih notranjih prilik) odpovedati prestolonasledstvu in korist svojemu sinu Mihajlu I., ki je bil sedaj proglasen za kralja, in ki ima komaj 6 let. Kraljevsko oblast vrši radi tega regentski svet.

Radi neurejenega notranjega položaja na Romunskem ni izključeno, da bi smrt kralja Ferdinanda ne imela lahko še dalekosežnih posledic. Pravi gospodar položaja je sedaj ministrski predsednik Bratianu, izkušen državnik, ki bo — kakor izgleda in če ne pride do kakšnih notranjih zapletljav — za nekaj let imel v svojih rokah vso državno oblast. Bivši prestolonaslednik Karol ima v državi še mnogo pristašev. Vlada mu je sporočila, da bo v vsem središču preprečila njegov povratak v domovino, ker bi to moglo izzvati nered v državi.

— Po krvavih dneh, ki so zahtevali nad 100 mrtvih in kakih 800 težko ranjenih, je na Dunaju spet zavladal mir. Seiplova vlada je srečno preživela skrajno kritičen trenutek in ni nobenega dvoma, da se je njen položaj sedaj še bolj utrdil,

Politične beležke

Poljska kolonizacija v Franciji
R. Targowski, predsednik poljskega kolonizacijskega združenja, je nedavno obiskal inženirja Boneta, ravnatelja francoskega centralnega urada za kmetijske delavce, in si je v njegovi družbi ogledal zemljišča v departementima Tarn in Garonne v sredini Francije, kjer se imajo ustanoviti poljske kolonije. Po tem pregledu se je na seji upravnega odbora poljsko-francoskega društva za razvoj in povzdigo kmetijstva sklenilo, da se nakupi zemljišče Villemus, ki meri 400 hektarjev delovne zapuščene zemlje. Na tem zemljišču se bodo naselili poljski delavci, ki bodo tvorili nekako središče za kolonizacijo zapuščene francoske zemlje. Poljski koloni, ki se bodo naselili na omenjenem zemljišču, bodo prispeli tja v prvih dneh meseca oktobra. Z njimi pridejo tudi njihove družine.

«Numerus clausus» za židovske dijake na madžarskih srednjih šolah

Na zadnjem zasedanju madžarskega senata je bil sprejet predlog, da se v madžarskih srednjih šolah uvede za židovske dijake «numerus clausus», t. j. da se njihovo število natančno omeji in ne

bo smelo prekašati določenega razmerja napram številu dijakov druge narodnosti.

Stari madžarski bankovci so izgubili svojo zakonito vrednost
Na podlagi sklepa madžarske Narodne banke so stari bankovci, glaseči se na zneske v kronah, izgubili z dnem 30. junija t. l. vsako veljavo. Izvzeti so samo bankovci po 500.000 in milijon kron, ki sicer tudi ne veljajo v rednem denarnem prometu, a jih je še mogoče zamenjati z zakonitim denarjem. Obenem s starimi bankovci so bili vzeti iz prometa vsi koliki, znamke, menice in razni papirji s starimi oznakami vrednosti v kronah. Odslej je dovoljeno uporabljati na Madžarskem samo kolike, znamke in razne kolkovane papirje, na katerih je vrednost označena v pengőih, novi madžarski denarni enoti.

1000 razprav radi navijanja com v Rusiji

V Harkovu je bilo vloženih 1000 ovadov proti trgovcem, ki so prodajali svoje blago dražje nego bi bili smeli po določbah komisarijata za trgovino. Najbolj zanimiva pri vsej stvari je bil brez dvoma okolščina, da je med obtoženimi trgovci nad polovico ravnateljstvo državnih trgovin.

stu, a veliko bolj blagodejne so bile njegove posledice v okolici in na deželi, kjer je namočil izsušene njive in vrtove.

TRŽAŠKI BLAGOVNI TRG.

22. 7. 1927.

Danes so bile na trgu sledeče cene:
Zelenjava: Cesen 130-150 za stot; pesa rudeča za kuho 40-120; pesa nasadna 60-100; korenje 110-140; zelje navadno 70-80; vrzete 120; čebula 40-90; kumare 80-90; fižol v strožu za kuho 100-180; fižol v strožu za dušenje 150-180; malancane 100-160; paprika zelena za kuho 170-260; krompir 60-80; poper zelen (zelenjava) 160-240; grah pozni 110-120; paradajžnik 25-80; radič 60-440; spinača 80-140; buče za kuho 45-170.

Sadje: Breskve 140-650; marelice 180-300; «amoli» 80-280; fige 50-200; jagode 550; maline 300; jabolka 40-120; bruske 90-300; melone 100-120; češnje 150-220; «ronglō» 120-200; grozdje 200-400; pomaranče 100; limone 25-80 za zabojo.

Izven trga so dospeli v prodajo na drobno žive lubenice (angurije). Prodajajo se na drobno po L 1.50 za kg.

Iz urada Pol. dr. Edinost v Trstu

Marija vd. Tominc - Hrenovica: Stvar je nekoliko drugačna, kakor Vi trdite. Prejemala ste na proviziorno knjžico na račun pokojnine nakazila v skupnem znesku lir 4759.45, a definitivno Vam je likvidirano za pretekli čas le 4422.84 lir. Potemtakem morate povrniti še lir 336.61. Da povzamemo: nimate pravice do zastankov, ker ste že dobivala za tisti čas nakazila na račun pokojnine. Za poravnavo dolga pa se Vam je utrgovalo pri mesečnih nakazilih.

Marija vd. Bregantič - Stiring - Wendel: Pokojnine se navadno ne izplačujejo v inozemstvo; morali bi si preskrbeti predhodno dovoljenje.

Vložite tozadevno prošnjo potom tamenjega italijanskega konzulata na sledeči naslov: Ministero delle Finanze - Servizio Pensioni per le Terre Redente in Roma.

Fr. vd. Premru - Postojna: Dopis prejeli. Javite nam rojstno leto pokojnega vojaka in pa pozicijsko številko, katero zveste na županstvu.

K. vd. Franetič - Famile: Vaša stvar nam je nejasna; ali je bil pokojnik moč cestar ali železničar. V prvem slučaju bi iskali na ministrstvu javnih del, v drugem slučaju — ker je bila povzročena smrt radi negeode na delu — bi morala biti likvidirana tozadevna odškodnina od zavarovalnice proti negeodam. Gre torej za pokojnino ali odškodnino? Je bil pokojnik provizorčin dntinar ali je dobival pravo plačo? Je bil v seznanen cestarjev, s kakšnim činom, izenačen? Želimo vsa ta pojasniti.

Anton Višič - Zarečica: Vam je bila odbita prošnja za pokojnino z negativnim odlokom št. 285134 z dne 20. 10. 1924., z ozirom na Vaše ekonomično stanje; moral bi bil vložiti svojočasno rekuz na računski dvor v Rimu. Ker tega niste storili, je Vaša zadeva končno veljavno zaključena.

Neža vd. Slejke - Bukovje: Vaša bo v najkrajšem času rešena. Dne 27. 5. t. l. je bil pokojninski načrt predan likvidacijskemu odboru.

Josipina Filipčič - Trst: Pokojnemu vojaku Mihaelu Gombaču je bila dovoljena proviziorna podpora, na knjižico št. 19520 v znesku L 94.— mesečno od 1. 9. 1919. do februarja 1920; L 90 mesečno od marca 1920. do februarja 1921. in po 212 lir mesečno od marca 1921. do konca avgusta 1922.

Ako pokojnik teh zneskov ni dvignil, potem se morate v to svrhu obrniti v imenu dedičev na kompetentno zakladno delegacijo v Trstu.

Josipina vd. Milharčič - Matejnjava: Vaša zadeva se nahaja v preiskavi. Pričakujejo se še informacije, ki so bile zahtevane, o Vašem ekonomičnem stanju. Smo pozurili.

Franc Škabar - Lokov: Vaša zadeva se bliža končni rešitvi. Dne 3. junija t. l. je bil pokojninski načrt predan likvidacijskemu odboru.

Ivan Cerkevnik - Gor. Vreme: Vaša prošnja se nahaja v preiskavi. Pričakuje se, da Vaše županstvo vpošlje predpisane dokumente v svrhu rešitve te zadeve: ti dokumenti so bili zahtevani v oktobru 1926, januarju in aprilu t. l. Svetujemo Vam, da se podate tjakaj in osebno požurite odposiljatelje dokumentov.

Alojzija vd. Svetič - Nabrežna: Vaša zadeva se bliža končni rešitvi. Dne 23. junija je bil pokojninski načrt predložen likvidacijskemu odboru v potrdilo.

Marija vd. Zgonc - Trst: Vam je bila odbita prošnja za pokojnino z Ministrskim odlokom št. 325775 od 1. maja 1925., ker iz aktov in dokumentov je bilo razvidno, da Vaš pokojnik ni služil za časa vojnih operacij kot vojak, temveč je bil dodeljen kot militariziran delavec tovarnam za lokomotive in druga taka podjetja.

Ni razvidno, da bi bili v pravočasno vložili rekuz na računski dvor.

Ivan Semec - Sv. Križ: V Rimu se nahaja neka prošnja glaseča se na Vaš priimek, ampak se zdi, da to ni Vaša, ker ni soglasja glede krašnih imen.

Svetujemo Vam, da prošnjo obnovite in jo opremite z vsemi predpisanimi dokumenti.

Marija vd. Močnik - Sp. Kanomlje: (Na znanje idrijski organizacije). Vaša prošnja ni nikoli dospela v Rim. Obnovite jo in priložite vse potrebne dokumente. Tajništvo.

Iz tržaškega življenja

Tragičen dogodek na vojaškem letališču v Žavljah

Sinoči okoli 22.30 se je dogodil v Žavljah tragičen dogodek, katerega podrobnosti niso še dobro znane. Ob tistem času se je iz tamošnje tovarne olja, kjer je bil zaposlen, odpravil proti svojemu domu v Dolino 28-letni težač Anton Sancin. Da bi si prikrajšal pot, je krenil čez vojaško letališče, kar je pa prepovedano s strani vojaških oblasti. Idoč čez letališče, Sancin radi nevihte, ki je divjala tedaj, očitno ni slišal svarilnih klicev vojakov, ki je stal tam na straži, zato se ni ustavil. Tedaj je vojak, 21-letni Karol Boccato, dodeljen V. topniškemu polku, nameril puško in parkrat ustrelil. Sancin se je zgrudil težko ranjen; ena kroga mu je predrila hrbet in trebuh, druga mu je prestrelila desno roko. Na streljanje so prihiteli drugi vojaki, ki so prenesli nesrečnega Sancina v bližnjo barako ter mu skušali na kak način pomagati. Medtem je bila obveščena o dogodku rešilna postaja, odkoder je prihitel na lič mesta zdravnik, ki je ranjenca za silo obvezal ter ga dal nato prepeljati v mestno bolnišnico, kjer so ga morali takoj operirati. Težka operacija se je sicer posrečila, a kljub temu je stanje ranjenca ostalo zelo nevarno.

O tragičnem dogodku je bila uvedena preiskava, katere izid pa nam ni še znan.

Poskušan samomor

28-letna Stella Fabbro, stanujoča v zagati S. Silvestro št. 1. se je sinoči okoli 22. ure sporekla z nekaterimi ženskami, bivačimi v isti hiši. Ni znano, kaj je dalo povod prepiru; dejstvo je, da si je Fabbrova vzela stvar tako tesno k srcu, da je v hipnem obupu in razburjenosti kratkoma sklenila končati z življenjem. S tem namenom je izpila znatno količino hipermanganata. Zdravnik rešilne postaje, ki so ga njeni domači poklicali na pomoč, je izpral Fabbrovi želodec, nato je bila ženska prepeljana v mestno bolnišnico. Njeno stanje je zelo resno.

Neznanka, ki se je zastrupila pri Sv. Alojziju, spoznana.

Kakor smo poročali, so preteklo sredo popoldne našli v nekem jarku blizu občinskih hiš pri Sv. Alojziju truplo neznane ženske, ki se je zastrupila s karbolno kislino. Kakor znano, je bila samomorilka, približno 45-letna, zelo bomo oblačena ženska, po oblastnem izvidu prepeljana v mrtvašnico mestne bolnišnice, ne da bi bilo mogoče ugotoviti njene istovetnosti. Včeraj popoldne pa je prišla v mestno bolnišnico 62-letna vdova Marija Čuk, ki je povedala, da mošnemu policijskemu organu, da že več dni pogreša 60-letno beračico Františko Duječ perotečo Ban, ki je stanovala pri njej kot podnajemnica v ulici Parini št. 6. Ker se je osebni popis, ki ga je Čukova podala o Banovi, ujemal z znanostjo neznane samomorilke, je policijski organ povabil žensko v mrtvašnico, kjer si je ogledala truplo samomorilke, v kateri je na prvi pogled spoznala pogrešano Banovo. Čukova je izjavila, da je Banova šla v smrt predvsem radi bode; do obupnega koraka pa ji je v gotovi meri pripomogel tudi alkohol, kateremu je bila strastno udana. Nesrečna beračica je v zadnjem času ponovno skušala končati z življenjem, pa so jo vselej pravočasno rešili.

Posledice neprevižnega skoka na tramvaju

Na vseh tramvajskih vozovih so pribite tablice, na katerih stoji zapisano, da je skakanje na tramvaj prepovedano. Toda malokdo se zmezi za te tablice, zato se pa dogaja toliko nesreč radi neprevižnega skakanja na tramvaj ali z njega. Takšna nesreča je včeraj doletela 40-letnega dijaka Lorisa Premuda, stanujočega v ulici Parini št. 6. Okoli 8. ure je deček, ki se je namenil, da se gre kopat v Barkovlje, hotel skočiti na trgu Goldoni na tramvaj proge št. 6, ko je bil ta še v teku. Toda skočil je tako nerodno, da je padel ter pri tem prišel z desno nogo pod kolo tramvaja, ki mu je ud hudo razneslo stopalo. Navzočni so prišli na pomoč nesrečnemu dečku ter ga spravili v neki javni avto, s katerim je bil prepeljan v mestno bolnišnico, kjer se bo moral zdraviti — ako ne bo hujšega — najmanj kakih 40 dni. Tramvajski zaviratelj je bil aretiran a so ga kmalu zopet izpustili.

Ker se je izkazalo, da nima moč pri nesreči prav nobene krivde.

Huda nezgoda elektrotehniča

V nabrežinski električni centrali se je sinoči dogodila huda nezgoda, ki bi bila skoro imela tragične posledice. Ob 18. uri, ko je že dovršil svoje delo, je 23-letni elektrotehnik Josip Duse, stanujoč v našem mestu v ulici Gelsi št. 5, hotel še skleniti električni tok na eni glavnih napeljav. Pri tem je iz neznanih vzrokov zvilnila iz napeljave velikanska električna iskra, ki je mladeniča hudo opekla po glavi, rokah, prsih in trebuhu; obenem ga je tako omamila, da je siromak padel z višine kakih 4 metrov z lestve, na kateri je stal, ter se pri tem pobil po glavi. Nesrečni mladenič je bil prepeljan v tukajšnjo bolnišnico, kjer se bo moral zdraviti kak tri tedne. Kljub temu pa lahko reče, da jo je po ceni izkupil, ker bi ga bil silni tok, da ga ni spreletel samo po površini telesa, prav gotovo ubil.

TELEFNA VZGOJA SPORT

Lahkoatletsko prvenstvo tekmovalcev.

Igrišče Adria - nedelja, točno ob 8. uri zjutraj.

Najzanimivejša letošnja sportna prireditve bo brezdvomno današnje lahkoatletsko prvenstvo.

Številna društva gredo v boj z gotovostjo zmage — šestdeseterica lahkoatletov in lahkoatletin bo v vseh disciplinah merila svoje moči — izjvršenih je skupno 114 prijav.

Tekmovalcem prerokovati, je izredno težka naloga. — Prosveta, ki je pred tednom imela največ možnosti, stopi vsled ojačenja Zore Zarje in Sparte v ozadje.

Boji bodo najostrejši posebno med poslednje imenovanimi društvi — če nas ne iznenadi se dijaštvo, ki nam je deslej nepoznano.

V kratkih progah 80 in 200 m so favoriti: Srebotnjak, Škerl, Zivic, Složac in Zagar.

Luin, ki je na zadnjem meetingu dosegel najboljši rezultat, bo moral gotovo podležti močnemu Srebotnjaku.

Na teku 800 m prednjači Miloš, medtem ko je na 3000 m sigurno Novak.

Upoštevati pa moramo še nepoznane tekme, ki nas lahko presenetijo. — Lepi uspehi se pričakujejo v mestih po Srebotnjaku, dr. Gorjup, Delaku in dr.

V skoku v višino prednjačita vedno Grgolet in Luin.

Izmed stafet je izredno močna stafeta Zore, ki ji pa ni zmaga zagotovljena; trda kost ji bosta Sparta in Zarja.

V damskem tekmovalstvu prednjačita v večini disciplin Uršičeva bratara Bina, — v disku pa Toškova, Cerkenikova in Deklevo.

Prijavljenih je pa toliko novih tekmovalcev, da je o damskem tekmovalstvu težko ugotoviti.

Kdor hoče v nedeljo zjutraj uživati to prireditve, naj prihiti na igrišče Adria.

F. M.

SPORTNO UDRUŽENJE

T. V. L. A. Ker je radi včerajšnjega neurja igrišče neuporabno, se lahkoatletsko tekmovalstvo prenese na naslednjo nedeljo.

Program in ostale določbe ostanejo neizpremenjene.

T. V. L. A.

Sportno društvo «Primorje» na Prosoku

vabi vse člane in članice na izvanredni društveni sestanki, kateri se bo vršil v četrtek 28. t. m. točno ob 9. uri v navadnih prostorih. Prisotnost vseh članov in članic je obvezna. S. D. «Primorje» javlja ljubiteljem društva in sporta, da si lahko ogledajo kupo «Našega Glasu», katere je razstavljena v oknu trgovine g. A. Kanteta danes do 20. ure.

Tajnik.

PLAVANJE

Pravilnik plavalnega meetinga

1.) Meeting organizira D. K. N. 'ommasse.

2.) Vrši se dne 7. avgusta 1927.

3.) Izvajajo se sledeče discipline: prosto plavanje: 50 m, 200 m, 400 m in 1500 m;

prсно plavanje: 100 m;

hrbno plavanje: 100 m;

prosto plavanje dam: 50 m,

moška stafeta: 4 x 50 m.

4.) Tekmovalci bo sedila in nadzirala jurija, ki jo imenuje D. K. N. T. v sporazumu s komisarijem S. U.

5.) Tekmovati smejo: vsi pravilno udruženi člani S. U. in vsakdo drug, ki pa mora biti javljen juriu v svrhu verifikacije do 31. julija.

6.) Tekmovalci smejo tekmovali po svoji volji za katerokoli društvo, pa tudi kot — prosti.

7.) Člani istega društva morajo imeti enako harvane čepice.

8.) V slučaju, da bi se prijavil h kaki disciplini en samcat tekmovalce, bo moral preplavati celotno progo, da se lahko proglasi zmagovalcem.

9.) Pri prostem plavanju je dovoljen vsak način plavanja; pri hrbtnem plavanju se morajo plavalci držati izključno hrbtnega načina; pri prsnem plavanju pa mora vsak tekmovalce plavati v vodoravni legi.

10.) Vsi tekmovalci se morajo strogo ravnati po navodilih juriu.

11.) Redovanje:

1.—5, II.—3, III.—1 točka;

Stafeta I.—10, II.—5, III.—3 točke.

12.) Darila: Prvi in drugi zmagovalce dobita veliko oziroma malo bronasto svetinjo. Društvo, ki doseže največ točk, dobi kupo, drugo redovano društvo pa spominsko ploščo.

13.) Tekmuje se po pravilniku «F. I. R. N.».

14.) Vpisovanja sprejema D. K. N. T. do 31. t. m. ob torkih, središč in sobotah od 19. do 21. ure zvečer.

15.) Vpisnina znaša za vsako progo L 1.—, za Stafeto L 2.—.

16.) Vodstvo si pridržuje pravico do eventualnih sprememb predstojatelja pravilnika.

17.) Vse ostale informacije se dobe v prostorih D. K. N. T. v dnevih, označenih pod točko 14.

V. P. P. — D. K. N. T.

DNEVNE VESTI

PRIZIVI PROTI LIKVIDACIJI VOJNE ODŠKODNINE.

Včeraj nam došla številka uradnega lista «Gazzetta Ufficiale» od 21. t. m. objavlja kr. odlok-zakon od 23. junija 1927. št. 1219, ki vsebuje določbe o prizivih proti likvidaciji vojne odškodnine s strani finančnih intendanc.

Vsebinsko odloka objavimo v torek.

IZPIT NA KONSERVATORIJU.

Te dni je absolutiral g. Dušan Sancin tržaški konservatorij «Giuseppe Verdi» (za violo) z najboljšim uspehom. Čestitamo. —

Čestitamo našemu ustanovnemu članu g. Dušanu Sancinu na izvrstnem uspehu izpitu na tržaškem konservatoriju «Giuseppe Verdi». S. K. Concordia.

Delovanje občinske tržne policije.

V tednu od 15. do 21. t. m. so mestni stražniki, dodeljeni občinskemu uradu za tržno policijo, izvršili sledeče operacije:

Obiskali so 1298 prodajal (med temi 251 pekarn) ter so poleg tega stalno nadzorovali vse mestne trge za zelenjavo ter posamezne stojnice; izvršili so 330 zaplem raznovrstnih živil, ki radi slabe kakovosti niso bila za prodajo na javnih trgih ali v prodajalnah; izvršili so 6 zaplem čaš in kozarcev, ker niso bili za rabo; vzeli so 28 vzorcev raznega blaga za kemično analizo; izvršili so 80 preizkušenj mleka; naznanili so 6 oseb radi prestopka proti določbam tržne policije; naznanili so 12 trgovcev radi kršitve določb o najvišjih cenah in ker niso označili cen blaga, določenemu za prodajo; končno so vložili 6 ovadov radi kršitve sanitarnih predpisov v industrijskih podjetjih.

Popravek.

Kot smo naknadno doznali, vest v nedeljski «Edinosti» o zaroki g. M. Plesničarja z gospo L. Rajer ne odgovarja resnici.

GLAS IZSELJENCEV.

Iz Švice nam pišejo: «Človek je družabno bitje» je rekel že grški mislec Aristotel. In če ta prastari rek premišljujemo, ne morem in ne morem odobrovati misljenja gotovega števila naših ljudi, kateri se z dneva v dan poglabljajo v individualizem. Zakleli so se v svojo kamrico, da ni mogoče do njih in tudi od njih ničesar pridobiti. Ti ljudje gredo svojo pot, in ko bodo izginili, se bo samo število zmanjšalo. Zlostnost je dejstvo, da se od tako ogromnega števila zidarjev, ki bivamo v Švici, tako malo čita. Le pogledmo Švicarje; v vsakem javnem lokalu dobiš vse vrste časopisov, vsaka družina je naročena na eden, dva in več listov. Življenja odgovarjajočega današnjemu času si jaz brez časopisa sploh ne morem misliti. Res je, da časopisje stane, ali kar ne zmore posameznik, bi zmogel skupno. Smo zidarji in hočemo, da ne bomo živi mrtveci v življenja polnem mestu, smo ustanovili lansko leto «Delavski pevski zbor» v Curihu. Poučevali nas je nemški pevovodja, kateri ni razumel besedice slovenski.

Ugajala pa mu je naša pesem. S takim pevovodjem bi se ponošala marsikatero domače društvo. Letos poučijo Zagrebčan g. Rajzov. Vaje se vršijo dvakrat na teden v «Restaurant Burgru», katerega lastnik je tudi Hrvat. Kakor lansko, tudi letošnje leto obstoja tečaj za nemški jezik. To bi bilo torej tistih par svetlih potez, o katerih sem zadnjič namignil. Temelj je postavljen in dani so vsi pogoji, samo malo dobre volje bi bilo treba in marsikaj bi se lahko naredilo. Proč od «bršikole» in «trešeta», proč s pretiranim egoizmom! Delo naj ne bo naš življenjski smotir, pač pa sredstvo za dosego človeka dostojnega življenja. J. ič.

Izlet v Prago

Prejeli smo s prošnjo za objavo:

Izlet v Prago prireditel začetkom septembra Umetnostno-zgodovinsko društvo v Ljubljani za omejeno število udeležnikov. Izletniki odidejo iz Ljubljane v torek, dne 30. avgusta. In se vrnejo v četrtek, dne 8. septembra. Na programu je ogled metropole čehoslovaške republike, ki je bila v vseh umetnostnih dobah izredno aktivna. Glavne gotoske in baročne cerkvene in posvetne stavbe nudijo veliko bogastvo francoskih, severnih, italijanskih in domačih oblik. Praga je mesto mnogih umetnostnih zbir in pomembno središče modernega kulturnega življenja, pred vsem glasbenega in gledališkega. Izletniki si bodo ogledali razen Prage lepo mesto Kutno Hora z mnogimi srednjeveškimi stavbami, med katerimi je katedrala sv. Barbare posebno znamenita. Letno bivališče čeških kraljev, Karlov Tyn, ki je tudi na programu, hrani mnogo del češke slikarske šole iz 14. stoletja. Izletniki bodo prisostvovali svečani otvoritvi razstave slovenskega modernega slikarstva dne 7. septembra v Pragi. — Izlet vodi dr. France Meseneš; stroški bodo znašali za desetdnevni izlet z vožnjo vred okoli 2.000.—dinarjev. Obvezne prijave sprejema vodja izleta od 22. do vstevši 26. t. m. vsak dan med 11. in 12. uro v umetnostno-zgodovinskem seminarju na univerzi. Oddati je treba za določeno izleta veljaven potni list brez vizumov in takso 150.—din. za osebo. Prijave se morejo izvršiti tudi pisмено (Umetnostno-zgodovinsko društvo, Ljubljana, Univerza).

BLAGODEJEN NALIV

Po izredno soparnih dneh so se včeraj popoldne začeli zbirati nad našim mestom oblaki, iz katerih se je zvečer ob 21.15 vsul silen dež, katerega je sprva spremljal precej močan veter. Lilo je kakor pol ure kakor iz škefa, nato je začel dež ponehavati, a se je tekotom noči še parkrat vsul. Naliv je pregнал smrtne in izžisl vrak v me-

Vesti z Goriškega

Goriške mestne vesti

Za zdravstvo goriške pokrajine

Dne 19. t. m. je imel v Gorici, v prostorih goriške prefekture pokrajinski zdravstveni svet svoj prvi sestanek pod predsedstvom prefekta Cassinija. Na njem se je poudarjala potreba po rešitvi tako važnega vprašanja, ki zadeva novoustanovljeno pokrajino. Ugotovilo se je sicer, da je zdravstveno stanje v naši pokrajini zelo dobro, vendar pa se je zahtevalo v svrhu še večjega napredka v tem oziru, da se napravi zdravstvena revizija po občinah. Za Gorico pa naj se postavi radi dejstva, ker se je prebivalstvo s pri

la na tržnice ogromna masa zemlje. Bilo je le nekoliko panike ter enournna zamuda.

Obisk v Gorici.

V petek je obiskalo Gorico 200 avangardistov iz Rima pod vodstvom senatorja Pastrova. Prišli so si ogledati bivše vojno polje in vojna pokopališča.

Zopet nesreča stare vrste

V Komnu se je zgodila te dni zopet ena izmed takih pogostih nesreč po vojni. Sedemindesetletni letnik kmet Ivan Uršič je podtakal ogenj, ko nekaj v ognju počil in se tisti hip ga je hudo ranilo v desno roko. Izstrelila se je namreč v ognju skrita patrona. Domneva se, da je ticala v kakšni suhi veji, ki jo je nesrečnež položil na ogenj.

Za lase jo je zagrabilo

V Brunnerjevi tovarni v Podgorici pri Gorici dela dvajsetletna delavka, po imenu Sofija Leonardič. Prijetila pa se ji je čudna nezgoda. Neki stroj jo je namreč zagrabil za lase in jih z neumljeno grozovitostjo strgal z glave. Revica je morala v bolnico.

Tiček v kletki.

Orožnikom je prišel končno v roke prebrisani sleparček Ferrari Ulrik, star 31 let, doma iz Vicence, ki je izvršil več goljufij v Gorici, Trstu in v Komnu.

Njegova pot na orožniško postajo in v ječo je precej dolga in zanimiva. V Gorico je prišel zadnjo zimo, in sicer delajoč se za agenta pisalniskih strojev tvrdke «Olivetti». Najel si je stanovanje pri gospe Scrozzio Virginiji in jo takoj opreharil za 150 lir. Napravil se je namreč v Trst, se predstavil možu svoje gospodinje kot njen pooblaščenec in ga prosil, naj mu izroči 150 lir, ki jih bo on neseljnogovno ženi. Pa jih je kratkoma vtaknil v svoj žep. — Zahotelo se mu je motorja. In res, kupil ga je od nekoga Pellegrinija za 2000 lir, ki mu ga je plačal v dveh menicah v skupni vrednosti 2400 lir.

Predstavljajte si razočaranje, ki ga je doživel prodajalec, ko se je izkazalo, da so menice ponarejene. Toda mož je z motorjem delal profite! Izročil ga je nekemu mehaniku, naj ga popravi in naj zastavi zanj 800 lir. Ko pa ni mogel denarja vrniti, je kratkoma pobral motor in ga zastavil na Montu za 1500 lir. Seveda si je obdržal ves denar sam. — Nato se mu je zahotelo zopet koles. Kupil si je od goriskega trgovca koles, g. Primas Guida dve kolesi in jih plačal s — ponarejenimi menicami. —

— Ravnatelj Kolegija Principe Umberto mu je dal v popravilo pisalni stroj — ter povrhu še 50 lir predplačila za popravilo. Slepaj je 50 lir shranil, stroj pa prodal nekemu dobroznannemu goriskemu odvetniku. Nekemu Parentiniju je za 167 lir, nekemu g. Bonu pa za 50 lir prodal nekaj stvari, ki jih nikoli ni imel. Jim jih je le obljubil.

Nekoč se je izdajal za potnika Julijske banke ter se ponudil g. Caragolliju, da mu preskrbi 4 kvintale sladkorja. Ko ni bilo sladkorja, je rekel, da so mu ga v Trstu pri pošiljati sekvestrirali, ker je bil poslan brez tvornine. Na podlagi nekih listin, ki mu jih je izročil, je zahteval od Caragollija 1500 lir. O sladkorju pa ni bilo ne duha ne sluha. — Več goljufij in sleparij je izvršil med našimi kmeti v Komnu. Trdil jim je, da jim bo za gotovo preskrbel vojno odškodnino. Hkratu pa si je pustil plačati stroške iz je naprej. —

Končno so ga te dni prijeli in bo najbrže drago plačal svojo lumparijo.

Odprte lekarne v Gorici.

Danes v nedeljo dne 24. julija bodo v Gorici odprte sledeče lekarne: ves dan z nočno službo ves prihodnji teden lekarna Cristofolletti na Travniku št. 14; do ene ure popoldne pa lekarna Contin, Corso Verdi št. 17, in Liberi, Corso Vittorio Emanuele št. 39.

Sklopi upravnega odbora goriske pokrajine iz seje dne 21. 7. 1927.

Zadeve, ki so se odobrile: Avče, Kal in Grgar: Pravilnik za vzdrževanje občinskih poti; Banjšček, Soča, Ajdovščina, Gabrovica, Šturje: Pristop k ustanavljanju se konsorcijske kmetijske urada; Volče, Šebrelje, Renče: Prispevek državnemu zdravstvenemu patronatu; Žaga: Brezplačni odstop občinskega zemljišča za novo cesto Žaga - Tarčent; Kobjaglava, Ajdovščina, Idrija, Pliskovica, Veliki dol: Prispevek za ceste; Rihemborg: Družinski davek 1927; Miren: Prodaja beneških obveznic za napravo javnih del; Žaga: Prispevek goriskemu kmetijskemu uradu; Trnovo: Brezplačni odstop zemljišča gozdni upravi za drevnino; Idrija: Prevzete ceste v lastno upravljanje; Rihemborg: Trgovinski in obrtni davek za leto 1927; Anžovo: Prispevek za uniforme Balili in Malim Italijankam; Sv. Lucija: Prevzete vojaške ceste (iz občine na postajo) v lastno upravljanje; Vojško: Prispevek državnemu patronatu; Srepenica: Sprejem dedščine Trebše Terezije in prevzete bivše vojaške ceste.

Števerjan. Shod sv. Mohorja, ki bi se imel vršiti danes dne 24. t. m., se ne bo vršil in za letos odpade. LOČNIK. Požar na Ločniku. Posesniku Leopoldu Vidoz iz Ločnika je zgorel hlev, v katerem se je nahajalo 100 kvintalov živinske krme in 10 kvintalov žita. Škoda znaša okrog 18.000 lir.

Vesti iz Istre

IZ RIGMANJ. V petek 22. t. m. se je vršil pogreb pok. Ivana Hrvatiča prerano preminulega v dobi 46 let. Bil je narodno zaveden mož. Izdihnil je v četrtki v zgodnji jutranji uri po kratkih in mučnih bolečinah. Bil je dolgo let družben in cerkven pevec. Pogreb je pokazal, kako je bil pokojnik priljubljen in kako globoko sočustvujejo vsi z družino ob tem krutem udarcu usode. Zaprtili so sedem nedorastlih otrok ter ženo, očeta in mater.

Pevsko društvo «Slavec» mu je zapelo ganljive poslovilne žalostinke. Cerkevne obrede sta opravila čast. gosp. žup. iz Boršta in iz Katinare.

V domači grudi naj počiva v miru. Mi, ki smo ostali za njim, ohranimo mu blag spomin. Vsem onim, ki so ob težki izgubi nepozabnega soproga in očeta Ivana Hrvatiča na katerikoli način izkazali ljubezen do pokojnega, izreka družina tem potom najtoplejše zahvalo. Najiskrenejša hvala vsem, ki se tako množično spremenili pokojnega na njegovi zadnji poti, pevskega zboru za ganljive žalostinke in vsem onim, ki so bili na pomoč ob izgubi nepozabnega.

DAROV

Vesela družba iz Ricmanj daruje Lit 50.— za «Solsko društvo». Bog živi zavedne Ricmanjce!

Ob priliki blagoslovljenja cerkvene zastave v Ricmanjih so darovali štirje gospodje iz Trsta Lit 30.— cerkvenim pevcom. Srčna hvala!

SPOMINJAJTE SE «SOLSKEGA DRUŠTVA» OB VSAKI PRILIKI!

RAJŠI MANJ, PA TO DOBRO

tako reče vsaka gospodinja in kupi dobro tečno hrano, ki družini tekne in jo redi. Taka hrana so PEKATETE. Zanesljivo prave so v 1/2 kg zavojih. 785

MALI OGLASI

BERLITZ-SCHOOL Via Fabio Filzi 23, pouk in prevodi v vseh jezikih. 953

KAKAO De Jong's holandski, zasluži prednost radi njegove pristnosti in izborne kakovosti. 870

GENTILI & CRISMANCICH Trst, Via Mazzini 40. Manufakturna trgovina na drobno in debelo. Bogata izbira manufaktur, perila, blaga za moške in ženske obleke, zaves, preprog, trliž, volnenih in prešitih odev za žimnice i. t. d. vse po najnižjih cenah tržaškega trga. 976

OSEBA, ki razpolaga s kapitalom, za trgovanje z glasovirji v lastni hiši se išče. Ponudbe pod «Kapital» na upravnistvo. 977

SOLA krojenja, šivanja, vezanja odpre 7. avgusta v Komnu 181 tečaj krojenja in vezanja. Ravnateljica Donda Klampferer. 978

A. TOSORATTI, manufakture in drobnarije. Trst, Via Malcantone. Volna, žima, trliž, odeje vsake vrste. 979

ZALOGA istrskega vina I. vrste, na debelo. Postrežba na dom. Glogovaz Ivan, Trst, Via Irene 3. 981

TISO kosov jedilne priprave (žlica in vilice) L. 0.75 kos, P. Oberdan 1. 973

LOCKMER & Co. (prej Stalitz) Trst, Via Loggia 1, izbira trliža, odev in bele volne za žimnice od L. 16.— naprej. 982

FONTE D'AQUISTO Trst, Corso Garibaldi 1. Najboljše izbira srja in modnih potrebščin za moške. Najnižje cene. Fonte d'Aquisto. Trst. 983

ZIBERNA Raniero, Trst, Via Malcantone 12, tovarna čopičev, krtač, metel iz žime in drugih potrebščin. 984

KRAŠKI teran prvovrsten (osmica) L. 4.80 liter. Sirca, Godynje (Dutovlje). 985

MOTOCIKELJ «Indian» s sidcarom v najboljšem stanju se prodaja. Gorica, Via 9. agosto 1, III. 986

ZASTOPNIKI za vse kraje v deželah Trsta, Reke, Gorice, Istre in Zadra se iščejo. Pojasnila daje tržica Giulio Pollack, Trst, Via Matteo Renato Imbriani št. 5, tel. 844. 987

HISA s hlevom, kletjo, senikom z zemljiščem ali brez tega se prodaja. Spanghero, Via Udine 9, ključji pri Francu Vouk. Piki 21, Dobravljice, Vipavsko. 988

DVA KOTLA po 80 litrov, vsaki z ognjiščem za kuhanje prašičem in velik, okrogel, usnat kovaški meh se prodajo. Starinar, Molino a vento 15. 989

OPOROČILO. Podpisana opozarjam, da je med nepremičninami, ki jih prodajam Fortunat Škapin, tudi nekaj moje lastne ne in svari kupce pred nepremišljenim nakupom. Marija Škapin, Sela pri Vrabčah. 990

SODRUGA, zanesljivega, iščem za sobo. Via Molino a vento 5/1, zadaj. 992

IZREDNA PRILIKA. Obleke in blago za moške obleke po najnižjih cenah valed opustitve predmeta, ženske potrebšchine in drobnarije. Via Sette Fontane 12. blizu kinematografa Buffalo Bil. 991

ŽENSKI SVET I in II letnik, popoln, kupi knjigarna Stoka. 993

POSESTVO skupno z živino, primerno za okolišanskega vrtnarja, oddam proti odškodnini L. 5300.— Nastop takoj. Dr. Sv. Martina brezplačno. Naklov pri tržaškem upravnistvu. 994

SOBICA z eno posteljo se odda v Via Carlo Stuparich št. 16/IV. 995

KOZA, dobra, molzna, se prodaja takoj. Luigi Ricci 10, prtiljeje. 996

KURINJSKO pohištvo, skoraj novo, se prodaja. Via Molin a vento 82, vrata 5. 997

PIANINI stroj, ameriški, skoraj nov, zadnji model, se prodaja z jamstvom za polovično ceno. Naslov Laurinsich, via Gatter 7/II. 998

POHISTVO Turk, Lazzaro 10 preseljuje. Zadnji trije dnevi. Še malo sob po neverjetno nizki ceni. 999

SKEČO, preteklost in bodočnost življenja pove avtoriziran kirmant v Via della Pietà 12, vrata 6. Govori slovensko. 1000

ANTON PEČAR, tovarna glasovirjev. Trst, via Scussa 8, prodaja, popravlja, uglašuje in menjuje glasovirje, harmonije in orgle. 955

PAZITE! Najboljše, najlepše, najcenejše obuvale dobite pri Rebcu - Trst - Carducci 36. 818

AKO imate za popraviti ure in zlate predmete, obrnite se do Frana Keber, Idrija, ki izvršuje popravila v lastni delavnici po nizkih cenah in z jamstvom. Izbira pravih švicarskih ur, zlatih in srebrnih predmetov. Kupuje staro zlato in srebro. 853

DROBNARIJE. Kupujte igračke, zbrane ščetke, ustne harmonike, gube za zapestnice in vsakovrstne drobnarijske predmete pri tržici Enrico Bernar, Trst, via Scussa 10. 947

ATTILIO TIEZZI, Trst, via Vasari 18, trgovina na debelo drobnarij, igračk, dišav po konkurenčnih cenah. 946

STENICE, molje itd. uničujemo po stanovanjih, očiščenje posameznih postelj, zaloga najboljših izdelkov. Zavod za razkuževanje, via Rossetti 2, Trst. 943

DE BATTISTI Trst, Sansebastiano 4. Pliseš, nabiranje v gube, pariški vzorci, novi dobodi. 980

PLISSE vseh modernih vzorcev, a-jour, vezene na stroj in ročno delo. Trgovina Belihar Carlo, Trst, via Battisti 13. 944

STISKALNICA olja, z vso opravo izreda 300 kg oljk, se prodaja. Cena 12.000 L. Stiskalnica se nahaja pri Sv. Antonu št. 71 pri Kopru. Pogoditi se pri lastniku, Bordon Josipu, Monte Servola št. 804. 961

ARTISTIČNI držaji za abajour, blagajne, klopi, naslanjaji. Trst, via Giulia 13. 971

KONSUMNO in kmetijsko društvo v Gabrovici pri Proseku, išče krmnarja s kavčijo. Pojasnila pri odboru ob nedeljah in praznikih. 966

PROBAJALKA izučena v manufakturni in specijalni trgovini išče službo v mestu ali na deželi. Naslov pri tržaškem upravnistvu. 967

TAPEČERJSKI papir za dekoracije sob po nizkih cenah. Trst, Viale 20 Settembre 16. 972

MOTOCIKLISTI V neovodprti prodajalni Cremascoli, Via S. Lazzaro (za cerkvijo sv. Antona) dobite vse potrebščine. Motocikli Guzzi, Bianchi, Gilera, Harley-Davidson in Harleite (motor Puch). 542

BABICA avtorizirana sprejema noseče. Govori slovensko. Slavec, via Giulia 29. 893

BABICA, avtorizirana, diplomirana, sprejema noseče, Adele Emerschitz-Sbaierro, Farneto 10 (podaljšana Ginnastica), lastna vila, tel. 20.64. 956

BAJKA, avtorizirana, diplomirana, sprejema noseče, Adele Emerschitz-Sbaierro, Farneto 10 (podaljšana Ginnastica), lastna vila, tel. 20.64. 956

Oglasi v Edinosti imajo najboljši uspeh

RYA je originalno mazilo ki odpravi različne RYA KURJA OČESA

Dobiva se v vseh lekarnah. FARMACIA SPONZA - Via Tor S. Piero 10 - Trst

Kmetična hranilnica in posojilnica v Hrpeljah vabi na svoj redni občni zbor

ki se bo vršil dne 31. julija 1927. ob 9. uri zjutraj v uradnih prostorih ob vsakem številu članov s sledečim dnevnim redom:

1. Čitanje zapisnika zadnjega občnega zbora.
2. Poročilo načelnštva in nadzorništva.
3. Čitanje revizijskega poročila.
4. Odobritev računskega zaključka.
5. Odpoved članstva.
6. Volitev dveh odbornikov v načelnštvo.
7. Prestovoljna likvidacija.
8. Slučajnosti.

(806) ODOBOR.

«Zalostna sit» je sklenil Jaka, ki ga je nekoj tesno zaskrbelo.

«Ne skrb! Samo da si ti zdrav.» Jacek ni silil več vanja. Misli je, da je trudnost na njenem obrazu le slučajna, zato, ker je morala po noči vstati; ali pa je taka kakršna je bila in je on v teku mesecev pozabil na njen obraz.

Težka misel mu ni dala miru. Ko je ležal v postelji, je vprašal še enkrat: «Saj se ti nič hudega ni pripetilo?»

«Nič ne,» je dejala. «Kaj pa misliš?» Verjel je. Le v srcu je hotel vse potrditi, preganati strahove z njeno, ako tudi lažljivo besedo, da bo miren. Že naprej ji je vse verjel.

12.

V štirinajstih dneh se je Jaka odpočil, se uređil, izprašal vse, povedal vse, napravil prvi in popravi, kar je zima naredila škodo pri hiši in okrog hiše; nato je šel v dolino in vprašal po delu.

Debil ga je. S smešljajem obrazom se je vračal vsak večer domov. Njegova rečica ruta, ki jo je nosil s seboj, ni bila nikoli prazna. Pri našel je belega kruha, kave, sladkorja in vsakovrstnih potrebščin; danes to, jutri drugo.

Bilo je, kakor da so se povrnili prvi dnevi po njuni poroki, ko nista poznala ne pomankanja in ne skrbi in sta molče uživala vse sladkosti prvih dni skupnega življenja.

Posebno Micka je pozabila na vse. Predstavljala si je, da njen mož ni bil nikoli z doma in je bila njuna prva sreča neprekinjena do tega dne. Kadarkoli je planila vanjo tesna misel in

ji je potemnila obraz, jo je odganjala z vso silo, vedoč, da se z njo začneja muka.

Cemu se mučim? Saj nič ni! Poizkusila je prepričati samo sebe. Vplivala je nase s tisto silo, s katero je hotela izbrisati iz svojega življenja nekatere dni, za katere ni marala, da so dežijevni in ki so ji grozili, da jo pahnejo v prepad. Šla je po delu, govorila je z otrokom, pela je pesmi, samo da se reši v pozabljeno.

Jacek ni prezrl tega. Čutil je, da je vse po starem in le nekaj manjka... Tisto «neka» je bilo na Mickinem obrazu. Kaj, tega ni mogel izraziti. Tako daleč ni segalo njegovo poznanje človeka. Misli je, da je to nastalo v samotni in da samo po sebi izgine.

Nastala je pomlad. Sneg je skopnel, deževje je ponehalo, z vedrim nehom so nastopili topli majski dnevi, cveteli so vrtni, brstelo in zelenelo je drevje... Zalesje je oživel. Ljudje so obdelovali male njive med visokimi zidovi in trebši vrtove; iz gorečega listja in mokrih vej na gmajni se je dvigal visok bel dim.

Micka je stala v ograji vrtička pred hišo in kopala. Tinče je sedel na tleh in se igral s kamenčki.

Krmnarica je prala ob brvi in pogledovala proti nji. Ko je končala, je pristopila k Micki; roke je imela prekrizane nad trebuhom, njena lica niso pomenila dobrega. — «Mleko je plačano,» je pomislila Micka, «kruh je pozabljen; naj pride!»

«Dobro srečo» se je ustavila ob ograji. «Tudi ti boš sejala?»

Obiščite največje zalogo koles:
Stucchi - Legnano - Wolsit - Rapid.
Iklomotorji: Mafalda D. K. W. Mafalda Standard.
Motocikli: B. S. A.
MEHANIČNA DELAVNICA ZA POPRAVILA.
PECIJALITETA KOLEŠ ZA ŽENŠKE IN OTROKE.
TVRDKA
A. LANTSCHNER
Trst, Via Roma 28 vogal Via Gepa
Telefon 198 (zraven glavne pošte)

Cantina Sociale cooperativa di Buje (Istra)
Podružnica v Trstu, Via Gatteri 16, tel. 23-47
Izbira istrskega vina, terana in dezeretnega vina po ugodnih cenah.

„IGE A“
kirurško zdravlilišče
Trst, Via Valdirivo 27, tel. 569 (interurban)
Splošna kirurgija
Dr. G. SEMONIS
Urologija
Prof. C. RAVASINI
Porečniško-ginekologija
Dr. P. TAGLIAFERRO
Dermatologija - zdravljenje z radijem
Dr. G. STOCK
Röntgenovi žarki - Diatermija - Svetilke
s kremenjakom
Dr. A. D'AGNOLO. (864)

N. BORSATTI & FIGLIO
V TRSTU
Ako imate ZA POPRAVITI URE IN
ZLATE PREDMETE, obrnite se k torčdi
N. BORSATTI & FIGLIO
CORSO VITT. EM. III N. 47
blizu lekarne Rovis (Piazza C. Goldoni).

Succ. ANTONIO CICALITRA LESNA TRGOVINA
UVOZ IN IZVOZ
SKLADIŠČE LESA POD ŠKEDNJEM — TRST

Lekarna Castellanovich
Trst, Via Giuliani 42
(Sv. Jakob) (827)
GLYKOL
Pred zdravljenjem Po zdravljenju

DAJAJTE PREDNOST
holandskemu kakao
DE JONG'S
radi njegove pristnosti in izborne kakovosti.

PODLISTEK
FRANCE BEVK: (43)
Jacek in njegova ljubezen

Jaku se je zdela njegova hiša ta dan čudovito lepa in svečana. Ali zato, ker je preživel dolge mesece v temni in zakajeni bajti? Ali zato, ker je našel v nji svojo družino, ki je že vroče hrepel po nji?

Vroč je postavil na klop in vprašal: «Kje je Tinče?»

Micka je držala luč nad zibeljo in dejala: «Spi. Pogledj ga, kako je rdeč. Kmalo mu bo zibka premajhna...»

Jacek je gledal in se je smehljaj. Tedaj se je Tinče ob svetlobi luči prebudil, sprva zajokal, nato je v hipu utihnil in se zastrel v mater; z njenega obraza je njegov pogled romal k očetu in se vračal nazaj k materi.

Jaka je ubral nežen glas in zapel: «Tinče, Tinče, ali me poznaš?»

Pripogrnal se je k zibel in se mu smejal in pripogoval z besedo, ki se je topila od radosti. Tinče se je zresnil, njegove velike oči so gledale v porastelo brado, postajale vedno večje, kakor da se čudijo in bojijo...

«Bal se te bo,» je dejala Micka. Tinče je stegnil roke in se dotaknil brade. Tega dotikljaja in naglega smeha, ki je usel

Jaku iz ust, se je Tinče tako prestrašil, da je zajokal. Mati ga je dvignila.

Jacek je pričel razkladati iz vreče na mizo. Ponošeno obleko, par srajc, težke delavske čevlje, sekuro, cempin, velik kos kruha, papirnat zavitek in lesenega konja.

Ko je držal lesenega konja v rokah, je dejal, držeč ga proti otroku: «Lej, lej, konja.»

Otrok je razumel. Iztegnil je obe ročici in objel igračo. Nato je pogledal očeta in se nasmešnil.

Jacek mu je prežl roke: «Ali greš k meni?» Otrok ga je gledal par trenutkov, kakor da razmišlja, slednjič se mu je pognal v naročje. Tako si je Jacek kupil njegovo ljubezen in je bil srečen.

Medtem je šla Micka kuhat kavo. Nekaj neznanega je kajilo njeno srečo ob meževem prihodu. Zdelo se ji je, da se po meževi odsotnosti njuno življenje ne začneja tam, kjer je prej nehale. Velik prazen prostor je bil vmes in sredi tega prostora je strašilo nekaj neznanega, nedopeljivega... in nikomur razodetega.

Postavila je vročo kavo na mizo in sedla k Jaku; ta jo je pogledal v oči. Micka je spoznala, kaj pomeni ta pogled, zato je vprašala:

«Ali si zdrav?» «Sem, hvala Bogu,» je dejal Jacek. «Ti se mi zdiš prepadena.»

«Saj ni res,» se je branila Micka in gledala v mizo.

«Ali si bolna?» «Ah, kaj šela» Nasmehnila se je. Ta smeh ni prikril žalosti.

Gospodarstvo

Tedenski gospodarski pregled
24. VII. 1927.

Tudi prošli teden je bila tendenca na žitnem trgu pri nas slejkoprejšnja. Pšenica je zopet porastla za par lir, posebno iskana pa je bila koruza, ki se je dvignila kar za 5-7 lir in se danes plačuje romunsko blago po 82-85 lir. Razlagati si je ta nepričakovani porast s sledečimi dejstvi: Čehoslovaška je to dni znižala znatno uvožno carino na koruzo, zato se je uvoz posebno podonavskega blaga v to državo dvignil. V glavnem pa je pripisovati podražanje koruze okolnosti, da se nahajamo v zadnjih mesecih sezone ter da so radi tega zaloge od lanske žetve precej izpraznile, kot vsako leto ob tem času. Koruzni nasadi na splošno tudi ne stojijo preveč dobro radi pritiskajoče suše in bo letošnji pridelek bržkone manjši kot lani, ne tako kot pri pšenici, ki je že na splošno vsa pod streho, torej ni občutljiva suše in se je pri nas in tudi v drugih evropskih krajih letos prav dobro obnesla. Ta razmnoževanja vplivajo na koruznem trgu v smislu podražitve.

Drugega razmere so pa na trgu pšenice in ovsu. Najprej je treba upoštevati, da je letošnja letina prav dobro izpadla in da je radi tega precej blaga na prodaj. Tudi denarne razmere silijo se vedno poljedelske kroge vreči na trg gotov del svojih pridelkov, da si nabavijo potrebni gotov denar. Posebno zadnje dejstvo je ono, kateremu se mora pripisovati abnormnost današnjih cen, da stane namreč domači pridelek še vedno okoli 15 lir pri stotu manj kot inozemsko blago iste kvalitete. Moremo opaziti, da je skoro popolnoma izginila pri nas špekulacija v žitu, trgovina si ne nabavlja velikih količin žita, ne dela velikanskih zaključkov za kasnejše mesece, kot lani, ko se je delalo to v nadi, da bo zaslužek ne radi oscilacij mednarodnega žitnega trga, temveč radi oscilacij lire. Izkazalo se je, da so lani bile posledice takim zaključkom velike izgube namesto pričakovanih dobičkov, in tako se letos zadržuje trgovina špekulativnih nabav. Deloma ji tudi manjkajo sredstva, da bi mogla absorbirati vse blago, tako da je morala nastati ona razlika cen domačega in inozemskega pridelka. Lani, ki je špekulacija delovala v veliki meri, je ob sedanjem času stalo domače blago isto kot inozemsko iste vrste. Sedaj pa se trjuje od domačega pšenice po kvaliteto od 118-128 lir, ruska 143 lir, Manitoba 153.50 lir. Domači pridelek bi torej moral ob današnjih vrednostih lire in pri današnjih mednarodnih žitnih cenah stati okoli 135-145 lir. Kakor vidimo torej, je še okoli 15 lir razlike, katera bo morala v kratkem času, ko se bodo najnujnejše prodaje izvršile, izginiti. Pred nekaj časa je bila ta razlika še večja. Radi dovolitve večjih obsežnih agrarnih kreditov se je pa trg v zadnjem času znatno izboljšal in stalno močno tendenco pšenice si moramo razlagati največ z dejstvom, da se trgovina zaveda, da bo morala ta neenakost ocenjevanja domačega in inozemskega blaga v kratkem času izginiti in da je danes še mogoča nabava domačega pridelka po precej ugodnih nizkih cenah.

Cena ovsa se drži izvanredno dobro. Male množine, nakupovane direktno od producentov, so se sicer trgovale nizko, tržna cena novi robi, ki je pa letos res jako lepa, je še vedno okoli 100 lir franko Trst, Plata 105 lir, romunski stari 101-103 lir.

Cena moki je nespremenjena: 178-190 lir.

Vredno je na tem mestu omeniti, da se je promet blaga za življenjske potrebe v prvih petih mesecih tek. leta precej zvišal. Tako so prevozile državne železnice v navedeni dobi 70.000 vagonov v primeri s 67.000 vagoni lani. Od te množine je bilo prevoženega v notranjem prometu 41.200 (lani 37.200) ter v prometu z inozemstvom 29.400 (lani 26.700) voz.

S koncem junija zaključujejo državne železnice ter pošta in telegrafi svoje bilance o poslovanem letu 1926/27. Letnega prebitka je pri vsakem od teh podjetij po okoli 140 milijonov lir. Ker se je od gospodarskih in trgovskih krogov nastopilo z zahtevo, da naj se znižajo tudi železniške in poštne pristojbine v zvezi z revalutacijo lire, se razmišlja v prometnem ministertvu, v koliko bo mogoče ugoditi tem željam. Pri tem se mora vsekakor imeti pred očmi, da sta ti dve podjetji vodjeni na način kot vsako drugo privatno podjetje in da morajo radi tega stati dohodki v skladu z izdatki, da se torej mora v prvi vrsti skrbeti, da se ohrani današnje aktivno poslovanje. Vsekakor je v železniških pristojbinah pričakovati nekaj o-lajšav, izdatno pa se bodo znižale poštne pisemske pristojbine.

TRŽ. KMET. DRUŽBA V TRSTU ima v zalogi:

Semena: nizkih Erfurtskih kar-fol, brokol, zelja, vrzot, solate, a-gustane, solate endivije, sveže do-pelo seme kranjske repe jesenske, petersilja, špinata, motovilca, gra-ha, majarona ter razna druga se-mena za sedanjostev.

Detelje: Seme inkarnatne detelje, lucerne ali večne detelje in tri-letne štajerske detelje.

Kmetijsko orodje: Transportne in navadne vrče za mleko, mlečne posnemaalnice, škroplilnice «Ver-morel» in Volpi, zalivalnice, pluge, gnojnice sesalke, žitne čistilnice in razno ročno orodje.

Kose znamke Merkur od 55 do 70 cm. klepala, senene vile, grablje, kosilca itd.

UMETNA GNOJILA. Superfos-fat, amonijev soliter, kalijevo sol. **Za Tomažev žindro** sprejemamo naročila.

Čebelarstvo potrebščine: Izgotovljene A.-Z. panje, trčalnice za med originalne «Graze» od naj-boljše nemške tovarne na 3 in 4 satnike, zaklopne kozice za odla-ganje satnikov, lesene sipalnice, čebelarске maske in pipe, kadilni-ke in samokadilnice, vilice in no-že za odkrivanje satnikov, pocnje-na sita za med, vse kovinske dele za A.-Z. panje, satnice iz naravnega voska ter vse drugo potrebno čebelarsko orodje. Na zahtevo pošljemo cenik.

TRŽ. KMET. DRUŽBA V TRSTU ulica Torrealba 19 in Raffineria št. 7. — Telefon 44-39.

Loterijske številke

izžrebane dne 23. julija 1927.

BARI	42	33	50	20	57
FIRENZE	72	82	14	57	35
MILANO	62	2	43	7	39
NAPOLI	11	26	34	59	65
PALERMO	51	74	30	18	87
ROMA	2	84	60	21	15
TORINO	58	68	77	74	6
VENEZIA	43	3	41	46	26

Drobtine iz znanosti in tehnike

— V Kruppovih tovarnah v Es-senu v Nemčiji imajo velikanski elektromagnet, ki ga rabijo za dvig-anje težkih tovorov jekla in že-leza. Magnet je tako močan, da more dvigniti od tal 75 ton železa.

— Izza kamene dobe je človeška civilizacija prešla skozi mnogo drugih «dob», dokler ni prišla do sedanje jeklene dobe. Po mnenju nekaterih znanstvenikov se pa zdaj bližamo «stekleni dobi». Kri-ko steklo preti namreč, da bo iz-podrinilo celo jeklo v nekaterih ozi-rih. Danes ne rabimo stekla več samo za šipe in steklenice, tem-več izboljšano tudi vse druge stva-ri. Tako so na pr. na vseučilišču v Sheffieldu v Alabami izdelali novo vrsto stekla, ki je tako odporno napram visoki temperaturi in na-glo menjačoji se temperaturi, da se lahko uporablja za izdelavo ku-hinjske posode. Stekleni kotliči za kuhanje kave ali čaja bodo torej kmalu v rabi vsaj v Ameriki. Dru-ga vrsta stekla je tako trda, da se ne zdrobi pod močnimi udarci s kladivom. Tretja vrsta je odlična zlasti radi tega, ker ne občuti na-glih izprememb v temperaturi in bo zato posebno prikladna za zi-davo. Steklena hiša bodočnosti ni potemtakem daleč pred nami.

— Znabiti ni mnogim znano, da imamo tudi rudninski vosek. To čudno smolnato tvarino so našli že na raznih krajih sveta. Uporab-ljajo jo pri izdelovanju voščeni-h sveč, fotografirskih plošč in podob-nih izdelkov. Rudninski vosek se včasih nahaja v zvezi s kameniti-mi skladi, pa tudi s premogom in rudninsko soljo. Sledeče tvri-ne so našli v Avstraliji, Rusiji, Re-muniji, Egiptu, Kanadi in Mehiki. V večji množini jo pa kopajo sa-mo na nekem otoku v bližini za-padne obali Kaspiskega morja. Delo je zelo nevarno, ker radi sil-nega pritiska vdere včasih mehka snov v rove, kjer so delavci, in jih pomandra.

— Bolje nego s fotografijo se sp-zna istovetnost kake osebe po od-tislih prstev. Dve osebi na svetu nimata enakih prstnih odtisov. Zdjaj so pa znanstveniki dognali, da velja tu tudi za lase. Vsaka las ima drobne luskinke, katerih vsa-ka deloma pokriva sosedno, prav kakor pri ribi. Lasne luskinke se seveda moči videti samo s pomoč-jo dobrega mikroskopa. Pod lusk-i-nicami je votli kanal, ki je napol-njen z barvilom. Struktura lasi je pri vsakem človeku različna in tako bo odsej gospodom vliemil-cem in morilecem pretila nova ne-varnost.

— Kopriva je jako neprijetna rastlina, če pride v prelitnost, stik z mehko kožo, toda na Kitaj-skem imajo neke vrste koprivo, ki jo gojijo v velikem obsegu. Iz nje izdelujejo namreč mehko tkani-no, ki je podobna svilu. Po lepo-ti, trdnosti in teksturi tekmuje s sviljo najboljše vrste, je pa mnogo ceneja. Na Kitajskem poznajo to vrsto «lanu» že nad štiri tisoč let.

— Velikost ameriškega papirna-toga denarja bo postala manjša, računajo, da bo samo na papirju prihranila vlada tako štiri milijone dolarjev na leto. Papir, iz katere-ga v Ameriki izdelujejo bankovce, je mešan s sviljo in zelo drag. Pa tudi druge izpremembe bodo na-pravili na bankovcih. Vseh vrst bankovci bodo imeli eno stran za leno, ker ta barva se najbolj upira natančni reprodukciji pod fotogra-fičnim aparatom. Balje imajo se-daj pet vrst desetdolarskih ban-kovcev, za naprej bo le ena vrsta od te valute. Bankovci različnih vrednosti se bodo izrazito razliko-vali med seboj. Prenehali bodo tu-di izdajati bankovce po 2, 500, 1000, 5000 in 10.000 dolarjev.

— Ko so v mestu Tacoma v ame-riški državi Washington kopali vodnjak, so v globini 754 čevljev našli kose drevesa, ki ie. kakor

sklepajo ležalo tam pokopano naj-manj 50.000 let. Deblo je dobro o-hranjeno in še celo lubad se ga drži. Niso še dognali, h kateri vrsti spada, vedo pa, da spada med igličasto drevje. To odkritje doka-zuje, da je bil kraj ondat zaraščen z gozdovi še pred ledeno dobo. Najdeno drevo so zasuli ledeniki in ker se je vsa dolga tisočletja pozneje močilo neprestano v vodi in je bilo lečeno od zraka, ni mog-lo razpasti.

RAZNE ZANIMIVOSTI

Vrgel je žene skozi okna - Ob-sejem je na 15 let ječe

V Savonji se je te dni vršil za-nimiv proces, ki je trajal celih 6 dni. Obtoženec je bil neki Giov. Bat. Monleoni. Dolžili so ga umora lastne žene. Proces se je končal s tem, da so divjaške-ga moža obsodili na 15 let ječe.

Leta 1924. se je namreč obto-ženec poročil z Marijo Angelo Cascinari, pohlevno in mirno ženi-ko. Toda kljub temu zakon ni bil srečen. Vzrok temu je bil ta, da je bil mož brutalen div-jak, ki je revico tepel in se ne-prestano z njo prepiral. Razme-re so bile take, da je žena nekoč celo morala zbežati k svojim starišem. Vendar pa se je kmalu vrnila, ko ji je mož obljubil, da se bo pobiljšal. Toda to je imel samo na jeziku. V sre-u pa je ostal tak kot prej. In 17. septembra leta 1926. se sosedje zaslišali nekaj hrup in vzdih, stekli so na ulico in našli na cesti vso krvavo in vzdihujočo ženo Monleoni. Prepeljali so jo v bolnico. Ko je bila revica v nezavesti, je prišel mož in pričel jokati: «Kaj si storila? Povej meni, ki te ljubim? Za-kaj si to storila?» In res, okoli stoječi so mu verjeli in ga po-milovali.

Pa... belnica se je še enkrat zavedla in razodela svojemu stricu, da jo je njen mož vrgel skozi okno «On je bil, om... div-jak me je vrgel skozi okno».

Kmalu za tem je izdihnila, nje-ga so prijeli in zdaj je dober za 15 let.

Skrivnost prorokinja

Leta 1814. je umrla na Angles-tem Joana Southcott, ki je bila daleč okrog zaslovela po svojih prorokbah in vseh ekstatih kot prorokinja. Že tedaj si je zna-la pridobiti vse polno vernikov in preden je umrla, je zapustila za-pečateno skrinjico z naročilom, da se odpre v navzočnosti sedmih škofov v trenutku, ko se bo An-gliji slabo godilo. Letos se je zdelo, da je prišel ta trenutek. Ali je spor z Rusijo pahnul Anglijo v take skrbi, ali so povzročile večne de-lavske in rudarske stavke tako razpoloženje, se ne ve, dejstvo je, da se je javnost že par mesecev pripravljala na oni svečani trenu-tek, ko se skrinjica odpre in ko se privleče iz nje splošno zdravilo za Anglijo. Dvorana v Church-House-ju je bila natačena polna. Po predavanju o življenju in de-lovanju prorokinje se je odprla skrinjica. Navzočen je bil en sam škof, drugi se niso dali prego-oviti za udeležbo. In kaj je bilo v skrinjici? Kaj naj reši po prorok-bi Joanne Southcott Anglijo iz za-drege? Iz skrinjice so se privlekli sledeči predmeti: pištola, nekí francoski dvorni kolešar iz leta 1793., en uhan, roman «Presene-čenje ljubezni», nekaj drobiža, lo-terijska srečka iz l. 1796. in nočna čepica za otroke. To je bila torej skrivnost, ki se je strogo varovala več ko eno stoletje, in to naj bi rešilo Anglijo. Verniki in pristi-aj omenjene prorokinje, ki so napol-njevali dvorano do polovice, se niso dali ugnati v kozji rog, trdili so svečano, da ta skrinjica ni prava in da so jo sovražniki in nasprotniki prorokinje Joanne podtaknili, ko so se bili polastili prave skrinjice. Pravijo tudi, da imajo pri vsej zadevi prav angle-ki škofje svoje prste vmes, ki ne priznavajo veličine prorokinje. Toda pride čas, tako se tolažijo, ko pride prava skrinjica na dan in tedaj dobi Anglija pravo rešilno sredstvo. Naj se jim tudi ves svet smeje, oni so stanoviti v veri, da je Joana prava rešiteljica domo-vine.

Steklo, ki se ne zdrobi

Da se pri nevarnostih obvarujejo potniki na železnica, avtomobi-lih, letalih pred letičimi koščki razbitih šip, se je že dolgo časa mislilo, kako izdelati steklo, ki bi se ne zdrobilo. Neka nemška tvr-ka je te zadevo popolnoma povel-jevala. Dve stekleni plošči se s pomočjo tanke plasti iz celuloide tako skupaj stisneta, da je celu-loid med plaščama od vseh strani zavarovan in da obstoja to nove steklo prav za prav iz treh plošč, in je prav tako prezerno, kakor navadno steklo. Prednost tiči v tem, da se to novo steklo sicer lahko zdrobi, da pa koščki ne le-te na vse strani, ker jih lepiljiva plast iz celuloide drži pri sebi, da ne morejo napraviti nobene škode.

Lindbergh obišče vse Zedinjene države

V soboto je pričel ameriški letalec stotnik Lindbergh na svo-tem prekoceanskem letalu svoi

polet, med katerim obišče vseh osem in štirideset držav, tvorečih severno-amerikansko republiko. Polet je proračunjen na tri mese-ce. Lindbergh se ustavi v pet in sedemdesetih mestih. Lindbergh napravi ta polet, da zviša med ljudstvom zanimanje za letalstvo.

Doktorji v Zedinjenih državah

Na vseučilišču v Kulumbiji je le-tos promoviralo 4000 študentov, na neki drugi new-yorški univerzi pa 2200. V New Yorku je postalo letos približno 10.000 novih doktorjev. Ker je v Ameriki kakih 100 vse-učilišč, se lahko šteje skupno šte-vilo letošnjih absolventov na naj-manj 100.000.

Bolezni pred 4000 leti.

Staroegiptanska navada, balza-mirati trupla, nam je trupla skozi dolga tisočletja ohranila tako do-bro, da lahko ugotovimo najraz-ličnejše bolezni na njih. Zelo važ-na je ugotovitev, da se niso dobila pri nobeni mumiji (balzamirano truplo) na kosteh znamenja luetič-nih obolenj, iz česar sklepamo, da te bolezni stari Egipčani niso po-znali. Sledovi raka so se sicer do-bili, toda v poznejši dobi. V starej-si dobi so bili vsi zobje zdravi, ko-maj pozneje, ko so se kralji in bo-gataši vdajali razkošnemu življe-nju, so začeli zobje gniti. Pripro-sto ljudstvo je ohranilo zdrave zobe do smrti, to pa radi pretežno rastlinske hrane. Najbolj so bile razširjene bolezni v sklepih in pred vsem protin. Povpenjenje žil je bil redek pojav, prav tako tudi kamni. Mnoge mumije kažejo ko-stolome, ki so se zdravili s pomoč-jo prikrjenih deščic.

Zanka za vsiljivega ljubimca

25-letna prožna čuvajka Santa Nicastro v Giagenti-ju se je hotela na vsak način iznebiti svojega ne-utrudljivo dvorečega ji častilca. Ko ji je 43-letni železniški čuvaj Borinero Francesco odkrival lu-bezen, ga je povabila, naj pride po noči k njej, a ne skozi vrata, pač pa skozi okno. Ko je zaljublje-ni Borino že vtaknil glavo skozi okno, je zadržalo dekle okrog vratu vsiljivega zanjko, pahnila ga z okna in mu pognala še par kro-gelj iz revolverja; nato je šla in se javila policiji.

Radio in živali

Neki farmer v Modestu (Kalifor-nija, Zed. države Sev. Amerike) je postavil v svoj hlev radio-aparat in izjavlja, da vpliva glasba ugo-dno na krave, ki dajejo sedaj več mleka in se dajo laže molsti. Enak poskus namerava napraviti far-mer v kurniku in je prepričan, da mu bodo kokoši nesle mnogo več jajc pod vplivom godbe.

Kača v avtomobilu

V Madrasu (Vzhodna Indija) se je pripeljala kača v avtomobil, ki je prenočeval na prostem, in se skrilja za sedeže. Ko so zjutraj pot-niki stopili v avtomobil in je kr-mitelj pognal motor, se je kača zbudila in pila vse štiri osebe, od katerih sta dve takoj umrli. Posrečilo se je kačo ubiti. Ostali dve osebi, pičeni, ko že ni imela kača več mnogo strupa, sta se pre-peljali v bolnišnico.

Prvi diamant

Južna Afrika je pravkar obha-jala 60-letnico najdbe prvega dia-manta na svojih sedaj tako zna-menitih diamantnih poljanah. Pr-vi diamant se je našel po naključ-ju. Burski otroci so se igrali na ce-sti s kamenčki, neki mož je po-stal pozoren na to igračo, ugotov-il, da reže tak kamenček steklo, in ga prodal za 500 funtev. Eden izmed tistih otrok, ki so se tedaj igrali s kamenčki, živi še sedaj v visoki starosti in veliki beči. O priilki letošnje obletnice so se na-birali zanj milodari, s katerimi se mu je vsaj za eno leto nekoliko olajšalo bedno življenje.

AVTOKORIJERA

Trst-Lokev-Divača-Senožeče

Odhodi iz Trsta (Piazza Oberdan). V de-lavnikih ob 12 in 17.30; v nedeljah ob 7.30, 14.30, 16.—
Iz Senožeč v Trst. V delavnikih ob 7 in 18.30. V nedeljah ob 7, 18.30, 18.35. Vožnja traja 1 uro 30 minut.

Naročajte in širite

„EDINOST“

Obvestila in širite

Obvestila in širite

Obvestila in širite

Obvestila in širite

Obvestila in širite

Obvestila in širite

Obvestila in širite

Obvestila in širite

Obvestila in širite

Obvestila in širite

Obvestila in širite

Obvestila in širite

Obvestila in širite

Obvestila in širite

Obvestila in širite

Obvestila in širite

Obvestila in širite

Obvestila in širite

Obvestila in širite

Obvestila in širite

Obvestila in širite

Obvestila in širite

Obvestila in širite

Obvestila in širite

Obvestila in širite

Obvestila in širite

Obvestila in širite

Obvestila in širite

Obvestila in širite

Obvestila in širite

Obvestila in širite

Obvestila in širite

Obvestila in širite

Obvestila in širite

Obvestila in širite

Obvestila in širite

Obvestila in širite

Obvestila in širite

Obvestila in širite

Obvestila in širite

Obvestila in širite

Spominjajte se Šolskega društva

ŠIRITE
„Naš glas“
Mesečno družinsko revijo!
Naročnina za celo leto 16 L
Naslov:
Trieste, Casella postale 348

Tržaška posojilnica in hranilnica

registr. zadruga z omejl. poročitvom
uraduje v svoji lastni hiši
ulica Torre bianca 19, I. n.

Sprejema navadne hranilne vloge na knjižice, vloge na tekoči račun in vloge za čekovni promet, ter jih obrestuje

po 4%

večje in stalne vloge po dogovoru.
Sprejema „Dinarje“ na tek. račun in jih obrestuje po dogovoru.
Davek od vlog plačuje zavod sam.

Daje posojila na vknjižbe, menice, za-stave in osebne kredite.

Obrestna mera po dogovoru.

Na razpolago varnostne celice (safa)

Uradne ure za stranke od 8.30

do 13 in od 16 do 18.

Ob nedeljah je urad zaprt.

Štev. telef. 25-67.

Najstarejši slov. denarni zavod

Zobozdravniški ambulatorij

Trst, Via Salfontane 6

od 9-13 in od 15-20

ob nedeljah in praznih od 10-12

Deželani dobijo popust

za potne stroške.

Ljudske cene. 86. Ljudske cene.

Olajšano plačevanje.

NA OBROKE.

Izgotovljene obleke in po meri, dežni plašči, tkanina, svilena, obuvajo, vsakovrstno perilo itd. - Najboljše blago in najnižje cene. Veliki po-pusti na vseh cenah. (789)

Via Roma št. 3, tretje nadstropje

E. PECENCO

STROJ, Via Mada vecchia 3

za magistratom

Stroji za šivanje, vezenje in pletenje, za domi, vsa-ko obrtnijo. Potrebščine

Napeljeva z motor. pogo-nom. Popravila.

741 nom. Popravila.

brezplačen pouk v vozenju

FERRO CHINA PIGATTI